

Vánoční nálada ve Svitavách

Oblíbené smažení vánočních hřízd z odpalovaného těsta ve svitavském muzeu. Foto M. Sychra

Už devatenáct let - od roku 1990 - pro vás každý rok připravujeme v předvánočním a vánočním období řadu kulturních setkání. I letos tomu nebude jinak. Začneme tou největší vánoční akcí, která ve Svitavách probíhá vždy druhou adventní nedělí.

VÁNOCE VE SVITAVÁCH, 7. prosince. Kde? Náměstí, muzeum, Ottendorferův dům, muzeum esperanta, kinokavárna. Co? Vánoční jarmark (přihlášeno je na 80 stánků!), cukroví, ozdoby, koledy v nových prostorách muzea, dětské pěvecké sbory, pohádky. Letos také „Marcipánové vánoce“ v prostorách muzea esperanta a nově otevřená čajovna „Červená knihovna“.

Úterý 9. a středa 10. prosince bude muzeum patřit především dětem, ale zvání jsou samozřejmě i dospělí. Úterý bude věnováno především výrobě a zdobení vánočních ozdob, těch klasických i z různých přírodních materiálů. Chybět nebude oblíbená rodina Brázdů, která vám na přání nazdobí či napíše na klasické baňky vše, co si budete přát. Ve středu provoní muzejní prostory dřevo. Přírodní, malované, užitek-ové či umělecké. Nejen, že si budete moci řadu dřevěných výrobků zakoupit, ale také

se podívat a sami si vyzkoušet, jak se např. malují tradiční krounské figurky. Ani tyto dny nebudou samozřejmě chybět malované perníčky, tradiční svitavská vánoční hřízda.

TŘETÍ ADVENTNÍ NEDĚLE 14. prosince bude v muzeu patřit PATCHWORKU. Víte, co to je? Speciální textilní technika sešívání kousků látek, které nakonec vytvoří nejruznější obrazce kontrastem nebo barevností látek. Anglický význam slova patch je záplata. Od 10 do 17 hodin se můžete přijít podívat, jak se takový patchwork tvoří, sami si jej vyzkoušet a třeba také některé výrobky odnést s sebou domů jako originální vánoční dárky. Věnovat se vám bude na deset výtvarnic Spolku patchworku z Litomyšle. Adventní workshop je ukázkou před připravovanou vánoční výstavou na příští rok.

VÁNOČNÍ BIGBÍT ... když se před lety stěhoval Vánoční bigbít z rocku zaslíbeného Ókáčka do Bílého domu, měli mnozí obavy, že to bude konec Vánočních bigbítů ve Svitavách. Opak byl pravdou. Vánoční bigbít se zabydlel v Bílém domě a dlužno dodat, že mu tam docela slušel.

...když jsme před měsícem domluvili stěhování Vánočního bigbítu z - námi opuštěného - Bílého domu do Fabriky... už se nebojíme! A tak - pojďme **25. prosince v šest hodin večer** do Fabriky. Čeká na nás spousta muziky všemožných barev a zvuků a taky překvapení a ... víc už neprozradím.

SILVESTR S OHŇOSTROJEM - už si snad ani nedovedeme představit konec roku ve Svitavách bez procházky po městě s cílem na náměstí a ohňostrojem k tomu! Nebojte se, neporušíme tradici (trvajících bezmála už deset let). A letos navážeme na nápad starý dva roky - totiž spustit ohňostroj ne o půlnoci, kdy se potká starý rok s tím novým, ale v podvečer. Tak, aby se mohly radovat i naše děti a vnoučata a pravnoučata a my s nimi... a protože jsme před dvěma lety slavili 750 let od první písemné zmínky o městě Svitavy, spustili jsme tehdy ohňostroj přesně v 17:50 hodin, vloni o minutu později... a letos v 17:52 - na vteřinu přesně buďte na náměstí u školy. Anebo klidně o hodinu dřív - to už bude diskotéka a občerstvení.

Věříme, že se budeme v prosinci často scházet - na náměstí, v muzeu, ve Fabrice - třeba jen tak. Užijme si společně pohodu vánočního období a konce roku.

Blanka Čuhelová a Petr Mohr

***8 - Osudové osmičky a Svitavy

Na chvíli opustíme výlety po kraji. Ne, že by nebylo o čem psát, ale prosincové počasí leckdy není k výletům nakloněno, a když už krajinu přikryje běloskvoucí závoj, stěží se prošlapává cesta za poznáním. Však se ještě nachodíte příští rok.

Téměř uplynul čas s magickým číslem na konci letopočtu a mě napadlo, že by bylo dobré zkoušet se letmo proběhnout zdejšími dějinami a zjistit, jak se do nich vepsaly osudové osmy. Vůbec netuším, co z této virtuální procházky vyleze a nechám se překvapit stejně jako vy.

První osmu jsem objevil v roce 1298. Má souvislost s původními zakladateli města, litomyšlskými premonstráty, jimž opat Oldřich daroval příjmy ze Svitav. Groše pak sloužily pro dobročinné účely a byly snad základem zdejšího špitálu. O sto let později, v roce 1398, dostaly své jméno - Pitantia, stejně jako někdejší špitální kaple mariánského kostela. A abych nezapomněl - v roce 1318 byl proveden soupis majetku olomouckého biskupa, pochopitelně se jménem našeho města. Olomoucký biskup dobře věděl, jak naložit se stále bohatnoucím městem. Husitské bouře 15. století byly těžkou ranou pro středověký stát a biskup sám potřeboval množství peněz ke správě diecéze. Proto roku 1448 město zastavil, nebylo to poprvé a v tomto roce ani naposledy. V listopadu město získal Jaroslav ze Šelenberka a hlavní správa biskupských statků se ze Svitav přestěhovala na Mírov. Tak se město opět ocitlo na okraji biskupských zájmů a jako součást mírovského panství zůstalo do roku 1775. A pak že osudové osmy zde nenajdeme. Hned za 20 let další rána - městem se prohnala v roce 1468 válka Jiřího z Poděbrad s uherským Matyášem. Dlouho tu bivačkoval se svým vojskem hejtman Rybníček. Měl sice bezelstné jméno, ale spíše měšťanů dokonale vyraboval a vyjedl.

Roku 1538 byla konečně na náměstí vykoupena budova, v níž se nadlouho usídlila

rada města s purkmistrem. Radniční budova stála původně bez věže, která k ní byla přistavěna v 18. století. Radnice byla potvrzením vzrůstu sebevědomí měšťanů ve zlatém věku města - v 16. století. A téhož roku jsou připomínány i rybníky, alespoň rybník zvaný Černý na místě dnešní Rosničky. Město také získalo Šibeniční les u Javorníka. Tam v roce 1928 (zase ta osma) vznikl Pamětní háj hrdinům Velké války. Koneckonců těch pár zbytků pomníků stojí dodnes - jednou se tam vypravíme na výlet.

Také jsou i jiné dějiny - roku 1598 přišel do Svitav děkan Andreas Marschalek, jenž obnovil svitavskou farnost, reformoval zdejší školství, povolal do města jezuity a možná se stal stavitelem prvních vánočních betlémů. Jeho úsilí však zbrzdila třicetiletá válka (1618 - 1648) - doba průchodů vojsk, rekvizic, epidemií a pustošení města. Ovšem od roku 1638 mohly děti navštěvovat první stálou školu. Do ní chodil Josef Christelli von Bochau (*1658) významný svitavský teolog a spisovatel. Narodil se v roce, kdy byly pevně stanoveny hranice svitavského děkanátu. Navíc byl roku 1688 založen špitální fond, a to dalším svitavským rodákem Paulem Puschem. Už tehdy se uvažovalo o stavbě nemocnice.

Vůbec to 17. století se jako století temna netváří, ve Svitavách vládne baroko jako celistvý kulturní styl a mistrovským dlátem zde tvoří lačnovský rodák Jiří Heinz (*1698) a umí pracovat mistrovsky - sochá sv. Jana Nepomuckého na Brněnské ulici a první dochované řezbované figury betlémů nesou stopy jeho nástrojů. Jo, a před rokem 1718 byl doložen Český Lačnov. Od roku 1738 mělo město přiděleno hrdelní právo a pozemky se zapisovaly do gruntovnic. Marie Terezie také zanechala stopu v našich dějinách, když válčila s pruským králem Bedřichem II. Ten v roce 1758 svedl těžkou bitvu s rakouskými oddíly u Křenova a jak přechal přes Svitavy, přespal v hotelu

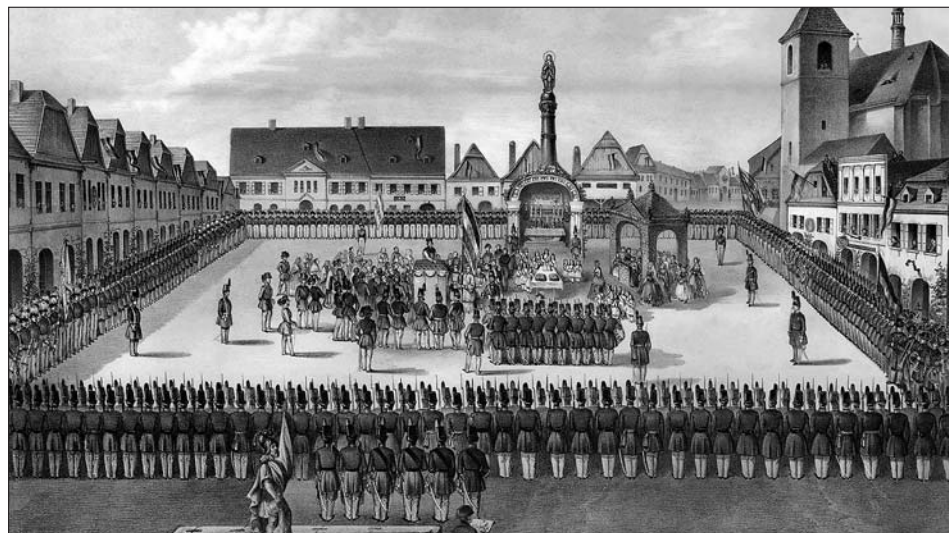
U Zlaté koruny - ve Městském dvoře. A k Litomyšli neutíkal s hanbou, byť byl Rakušany poražen. Doslova vítězstvím opírá rakouská armáda jej opomněla pronásledovat. Ještě jedna urozenost projela městem. Císař Josef II. v roce 1778. Poprvé zde byl před dvěma roky, ale asi se mu zde líbilo. Od roku 1788 museli mít správní úředníci ve městě státní zkoušku a vzniklo tak profesionální vedení města. Století páry se rozezvučelo novými varhanami v mariánském kostele (1798).

Napoleonské války přinesly vznik domobraný roku 1808, polovojskových oddílů, které měly za úkol chránit městský majetek. Možná v roce 1818 hasily požár na Školní ulici. Tedy v roce, kdy se mohutně opravoval kostel sv. Floriána. Z těchto oddílů vznikla v roce 1848 národní garda. Vůbec rok 1848 patřil k nejvýznamnějším přelomům 19. století - stavěla se železnice, která k nepoznání změnila charakter města. Svitavy také přestaly být poddanými olomouckého biskupa a staly se samostatným městem. S vlastním soudním okresem. Nad to byly na předměstí založeny nové ulice. V roce 1858 poprvé zazpívali chlapi sobě v mužském pěveckém spolku (dali tím základ pěvcům z Iuventusu roku 1988). Jak nám to všechno navazuje. To, že se v Lačnově v roce 1868 narodil mladý Forberger, zakladatel významného rodu houslařů, je pouze návodkem. Chlapi sobě si zatím postavili pivovar (1888), mysleli na ženy, kterým založili několik ženských a dívčích spolků a dětem postavili kus školní budovy na náměstí. Když jsme u mužského elementu - byla to chlapecká škola. S osmičkou na konci letopočtu se narodil Oskar Schindler a zemřel významný geolog Alexander Makowsky, svitavský rodák, autor projektu březovského vodovodu (1908).

Tak jsme doskákali až k 20. století. Složitě se ve Svitavách rodila první republika. Na scénu dějin vstoupilo Hřebečsko s požadavky na sebeurčení, podobně jako celé pohraničí s většinou německého obyvatelstva. A zrovna v prosinci 1918 bylo město obsazeno čsl. armádou. O deset let později proletěla nad Svitavami vzducholoď Italia, kterou sledovali členové mnoha dělnických spolků a sdružení proletářských bezvěrců. Všichni se pak sešli na protidrahotní demonstraci v listopadu 1928.

To už to tak veselé není, byla to předzvěst velké hospodářské krize se všemi důsledky. Hitler za humny připojil Sudety ke své říši, snažil se zlikvidovat Židy a vůbec všechny demokratické hlasy. Rok 1938 je vlastně mementem i ve Svitavách, říjnové obsazení města nacisty, křišťálová noc, zákazy a perzekuce. Pak rok 1948, 1958, 1968 a tak bych mohl pokračovat, ale nebudu. Ne, že by se mi nechtělo, ale není kam. Šťastný a úspěšný osudový rok 2009.

Radoslav Fikejz

Svěcení praporu národní gardy v roce 1848.

Pozvánka na nové výstavy

Ano, rok plný osmiček pomalu končí. Ve chvíli, kdy píšu tyto řádky, se v muzeu připravujeme na čas adventní, ve kterém si do naší budovy najde každý rok cestu více lidí než v průběhu roku. Na různé vánoční akce, ale také výstavy. Jednou za dva roky připravujeme v celých prostorách budovy velkou výstavu betlému - ta byla v loňském roce a tak se na ni můžete těšit zase až napřesrok. Ale ani letos nepřijdete zkrátka.

Nové přízemní prostory věnujeme v letošním vánočním čase dětem. Na výstavě **Pojďte si hrát** najdete krásné hračky, které mají společné to, že jsou všechny vyrobeny ze dřeva. Najdete zde hračky historické i současné - většina z nich je zapůjčena z Regionálního muzea v Chrudimi, ale také od rodiny Kubů z Červené Vody. A na co se můžeme těšit? Především na krásné soustružené malované výrobky Zdeňka Bukáčka z Krouny. Pan Bukáček jako jeden z mála současných výrobců navazuje na tradici dřevěné hračky v Čechách, která sahá do počátků 19. století a vyrábí je podle historických vzorů tzv. krounských hraček.

K vidění budou také výrobky manželů Škrochových ze Skutče, i ty vycházejí z tradiční lidové výroby na Vysočině a Škrochovi je zhotovují podle vlastních návrhů. Výrobou dřevěných hraček a hodin se zabývá Jiří Košina z Vítanova, dřevěné vláčky, trakárky a žebříňáčky v různých velikostech vyrábí Jiří Novotný ze Skutče. Další dřevěné výrobky pro děti vznikají ve firmě Makovský v Dědové u Hlinska.

Již 15 let vyrábí dřevěné hračky malá rodinná firma manželů Kubů z vesničky v Orlických Horách. Hračky vyrábí z kvalitního suchého, převážně tvrdého dřeva. Použité lepidlo a barvy jsou zdravotně nezávadné, materiál na výrobu je výhradně domácí produkce. Jsou určeny především pro děti předškolního věku nebo školáky v prvním stupni, a to i pro zrakově postižené. Některé hračky jsou vhodné i jako pomůcky pro výuku barev, rozvoj jemné motoriky, trpělivosti, a logické uvažování. Výrobky posledně jmenované firmy si budete na výstavě moci nejen prohlédnout, ale i osahat - pro děti bude připravena přímo ve

výstavních síních malá herna. A samozřejmě bude také příležitost si je zakoupit - možná je to dobrý tip na vánoční dárek.

A aby si přišli na své i dospělí - výstava v prvním patře bude věnována romantickým obrazům Renaty Greiner a skleněným výrobkům dvou českých renomovaných sklářů - Miloslavy Nievaldové a Roberta Kaufmana. Vzhledem k tomu, že se jedná o čas vánoční - i tato výstava bude prodejní.

Blanka Čuhelová

Seminář pracovníků dětských knihoven

Ve dnech 4. - 6. listopadu pořádala Městská knihovna ve Svitavách ve spolupráci s Národní knihovnou ČR celostátní seminář pro knihovníky, pracovníky dětských oddělení knihoven. Původně avizovaných 50 účastníků se postupně rozrostlo na 95 a další byli z kapacitních důvodů odmítnuti. Aula Fabriky praskala ve švech. Velký zájem o seminář vzbudila také zveřejnění knihovníků o prohlídku nového kulturního centra Fabrika, jehož prezentace proběhla na několika akcích a byla publikována několik článků v odborném tisku.

Lektory byli sami knihovníci, zazněla řada vystoupení a inspirativních prezentací

zajímavých projektů práce s dětmi. Příspěvků bylo tolik, že plánovaný konec semináře byl posunut do pozdních odpoledních hodin. Přesto si ale účastníci nenechali ujít návštěvu muzea, Otendorferova domu a samozřejmě prohlídku všech prostor Fabriky s podrobným výkladem historie vzniku projektu, jeho realizace a zkušenosti prvních měsíců provozu knihovny v novém objektu. Zajímal je i vzájemná spolupráce institucí sídlících ve Fabrice a s obdivem a trochou závisti si prohlíželi program akcí, které veřejnosti nabízí.

Milada Vacková

Štědrá muzejní noc

24. prosince 22 - 24 hodin

V minulém roce jsme se sešli na Štědrý večer v muzeu poprvé, vzpomínáte? Byl to okamžitý nápad - těm, kteří se chtějí v čase po štědrovečerní večeři a posezení pod stromečkem před návštěvou půlnoční mše projít na čerstvém vzduchu, jsme nabídli cíl. Nejen ti, kteří doma třeba zůstali v tento den z jakéhokoliv důvodu sami, ale také rodiny či přátelé se sešli v muzeu netradičně v noci - v době před půlnocí. A protože se nás tu sešlo v průběhu těch dvou hodin na 150, zveme vás všechny letos opět. Přijďte v čase svátečním pobýt, vychutnat si setkání s přáteli. Kromě výstav vás zde opět bude čekat vánoční atmosféra, šálek teplého čaje na zahřátí a také vánoční melodie. Tentokrát ne pouze reprodukované - přijít si zaimprovizovat přislíbili někteří naši přátelé. Vstup je zdarma, ale v minulém roce jsme vybrali na svitavský kojenecký ústav v dobrovolných příspěvcích dva a půl tisíce korun. I letos budete na Štědrý den moci přispět - tentokrát na činnost svitavského Svazu postižených civilizačními chorobami.

-bč-

Kulturní nabídka 12

Kalendář kulturních akcí na měsíc prosinec, pořádaných Městským muzeem a galerií ve Svitavách, Střediskem kulturních služeb Svitavy a Městskou knihovnou ve Svitavách.

3. / St / 19:00 hodin / Fabrika Svitavy
Koncert KPH - sezóna 2008 - 2009

Vánoční harašení s herci Městského divadla Brno, souborem historických nástrojů Bakchus a ukázkou historických tanců

Vánoční koncert se stolovou úpravou při svíčkách. Samotný název programu satiricky poukazuje na shon, kterému je člověk v předvánočním čase ze všech stran vystavován. Komponovaný pořad přináší nejen vánoční hudbu, ale též zvyky, poezii i humor českých vánoce všem lidem dobré vůle všech generací, náročným i nenáročným.

Vstupné: 80,- Kč / sleva pouze pro členy KPH 40,- Kč

7. / Ne / 9:00 - 16:00 hodin / Městské muzeum a galerie, Ottendorferova knihovna, Muzeum esperanta, kinokavárna Galaxie, svitavské náměstí

Vánoce ve Svitavách

Jako každý rok nás druhou adventní neděli čeká velký vánoční program v prostorách muzea, Ottendorferova domu, kinokavárny i na svitavském náměstí. Tradičně chystáme pečení vánočního cukroví, zdobení perníčků, pletení vánoček, přípravu hubníku, výrobu drobných vánočních dáreků, vánoční koncert pěveckých sborů, nonstop promítání pásma pohádek pro nejmenší a také vánoční jarmark se stánky s vánočním zbožím všeho druhu, medovinou, punčem, svařákem, marcipánem a oršky. Letošní novinkou budou „Marcipánové vánoce“ v prostorách Muzea esperanta, kde si návštěvníci budou moci prohlédnout, jak se vyrábějí marcipánové figurky a také si je zakoupit domů.

11. / Čt / 18:30 hodin / Divadlo Trám

Předvánoční divadelní večer ZŠ Felberova

Lze zhlédnout během jediného večera Shakespearova Romea a Julii zároveň s Vrchlického Nocí na Karlštejně? A lze takové divadelní skvosty přetvořit na dvě zhruba půlhodinová představení? Na tyto otázky nám chtějí odpovědět tvůrci Předvánočního divadelního večera ZŠ Felberova. Představení Romea a Julie vzniklo v r. 2007 a po více než půldruhé desítky úspěšných repríz ve vlastních školních prostorách zamířilo do divadla Trám a na hrad Svojanov. Občas se při něm i trochu pláče, vždyť režiséry a herci je současná 9.C. Vlastní úprava muzikálové podoby Vrchlického Noci na Karlštejně vznikla v dílně osvědčených tvůrců živeho betlému „na Tři krále“ - současně 8.B. Po více než 20 reprízách si letos v září splnili sen a zahráli si na Karlštejnském vinobraní. Ale bude i trochu smutno, obě představení hrajeme naposledy a budeme se s nimi loučit.

Vstupné dobrovolné

12. / Pá / 19:00 hodin / Divadlo Trám
Kočky

1. repríza. Kam až jsou lidé schopní dojít kvůli penězům? Drama o vile plné koček hraje soubor Kroky stranou Dramatické školičky ve Svitavách. Hrají: Jindra Homolová, Pavla Šefrnová (jako host), Petra Willantová, Gabriela Šimková, Michal Kadlec j.h. a Kočky j.h. (Veronika Jasanská, Aneta Kopecká, Kateřina Šimková, Zuzana Vojtová, Zuzana Odvárková, Míša Stodolová a další...). Kostýmy: Zuzana Vítková j.h. a Jana Mandlová. Úprava textu: soubor Kroky stranou. Scéna a režie: Jana Mandlová.

Vstupné dobrovolné

13. / So / 19:00 hodin / Divadlo Trám
Krutý experiment

Premiéra představení souboru Bedřichové Dramatické školičky Svitavy. ...ty opravdu věříš, že si s námi někdo hraje?... Divadelní hra na motivy stejnojmenné knihy Ljubena Dilova. Jen málokteré věci nás dokáží přimět k tomu, abychom se zastavili a zamysleli nad vlastním životem. Hraje soubor Dramatické školičky - Bedřichové ve složení: Marek Novák, Linda Lidmilová, Radka Šašková a Dan Šrajbr. Scénář a režie: Michal Kadlec.

Vstupné dobrovolné

13. / So / 18:00 hodin / Fabrika Svitavy

Výroční koncert

k 25. výročí existence dechového souboru Svitavská dvanáctka

V programu uslyšíte průřez repertoárem z celého života kapely, ale i překvapení v podobě komponovaného pořadu na téma, které by od klasické dechovky čekal málokdo.

Vstupné: 60,- Kč

14. / Ne / 10:00 - 17:00 hodin / Městské muzeum a galerie

Den patchworku

Předvádění a vedení workshopu pro veřejnost, vhodné pro všechny věkové kategorie. Prodej patchworkových výrobků. Adventní workshop je ukázkou před připravovanou vánoční výstavou na příští rok.

14. / Ne / 15:00 hodin / Divadlo Trám

Divadlo Krab Praha: Vánoční příběh

Příběh o Marii, Josefovi, Třech králich, zlém Herodovi a především o narození malého Ježíška ve městě Betlémě... Pro děti od 3 let.

Vstupné: 35,- Kč

14. / Ne / 18:00 hodin / Fabrika Svitavy

Vánoční koncert

Pěvecký sbor Gaudium Gymnázia ve Svitavách a Kytarový soubor ZUŠ ve Svitavách.

Vstupné: 50,- Kč

20. / So / 15:00 hodin / Domov na rozcestí, kaple sv. Vincenta

Vánoční koncert PS Dalibor

20. / So / 17:00 hodin / Fabrika Svitavy

„Tichá noc“ aneb hudbou a tancem

k dárku dětem speciálního pavilonu respiriků MŠ Větrná

Koncert se stolovou úpravou při svíčkách. Přijďte nám pomoci udělit vánoční dárek těm, kteří ho potřebují a zároveň si užít vystoupení tanečniců, divadelníků i muzikantů ze Svitav a jejich kamarádů. Vystoupí: PS Svitaváček, mažoretky ZŠ Lačnov, tanečníci TK Style a další vánoční překvapení. Zahrají: Do větru, IRMA, KILT, jako hosté přijedou kapely Hrobové ticho a Progresivní překlíčka z Havířova.

Vstupné: 50,- Kč

24. / St / 22:00 - 24:00 hodin / Městské muzeum a galerie

Štědrovečerní prohlídka muzea

Po loňském úspěchu jsme se rozhodli opět otevřít muzeum netradičně v noci - v době před půlnocí - umožnit prohlídku expozice muzea jako součást štědrovečerní procházky městem, poskytnout azyl ke společnému potkávání se s přáteli a svátečně stejně naladěnými známými před tradiční návštěvou půlnoční mše v kostele Navštívení P. Marie na náměstí.

25. / Čt / 18:00 hodin / Fabrika Svitavy

Vánoční bigbít

Vánoční bigbítová pumelice letos poprvé ve Fabrice.

26. / Pá / 18:00 hodin / kostel Navštívení Panny Marie

Vánoční koncert PS Dalibor

25., 26. / Čt, Pá / 1. ledna 2009 / Čt / vždy 14:00 - 17:00 hodin

Pohled z kostelní věže

Již od roku 2002 se každoročně o vánočních svátcích a na Nový rok otevírá věž kostela Navštívení P. Marie na náměstí. Díky vstřícnosti Římskokatolické církve ve Svitavách, můžete vystoupat po starobylých dřevěných schodech a pokochat se pohledem na vánočně ozdobené náměstí a hřebečský či javornický hřeben.

30. / Út / 17:00 - 21:00 hodin / Fabrika Svitavy

Posezení s dechovým orchestrem

Svitavská dvanáctka Svitavy. Občerstvení zajištěno.

Vstupné: 50,- Kč

31. / St / náměstí Míru u školy

Silvestr 2008

17:00 začátek diskotéky, 17:52 silvestrovský ohňostrojek
Občerstvení zajištěno

Pořady pro školy**1. / Po / 8:30 hodin / Fabrika Svitavy****Hudební agentura MARBO Dobrochov:****Co se skrývá v písničkách?**

Zajímavou a zábavnou formou dětem vysvětlíme řadu hudebních pojmů - noty, rytmus, tempo, pomlka a názorně jim předvedeme, jak se používají v praxi, tzn. přímo na písničkách, které si společně s dětmi zazpíváme.

Doporučeno pro 1. stupeň ZŠ / Vstupné: 30,- Kč**1. / Po / 10:15 hodin / Fabrika Svitavy****Hudební agentura MARBO Dobrochov: Jak založit kapelu?**

Co musí muzikant umět, když chce hrát v kapele? Jaké nástroje hrají v rockové kapele a jaké zase v hip hopu nebo jazzovém big bandu? Proč tomu tak je a další zajímavosti se dozvíte při našem koncertě, ale budeme především živě hrát a zpívat. **Doporučeno pro 2. stupeň ZŠ, SŠ / Vstupné: 35,- Kč**

8. a 9. / Po a Út / 8:30 a 10:15 hodin / Divadlo Trám**Divadlo Obláček Hradec nad Svitavou: Vánoční hra aneb****Komedie o Ježíškově slavném narození**

Příběh o narození Ježíše Krista je zpracován ve zpěvohru s živou muzikou, maskami a loutkami, ve které nechybějí čerti ani andělé, pastýři, tři králové, Josef s Marií a samozřejmě Jezulátko.

Doporučeno pro 1. stupeň ZŠ / Vstupné: 30,- Kč**9. / Út / 8:00 - 16:00 hodin / Městské muzeum a galerie****Den vánočních ozdob**

Čeká nás malování a prodej klasických baněk, výroba a prodej ozdob z různých materiálů - ze šustů, drátků, zdobení perníčků, výroba drobných vánočních dárků apod.

10. / St / 8:00 - 16:00 hodin / Městské muzeum a galerie**Den voňavého dřeva**

Ukázka malování dřevěných figurek rodiny Bukáčků z Krouné, vyřezávání betlémů, výroba ozdob z větvíček, prodej dřevěných ozdob a hraček, prodej adventních věnců.

15. / Po / 9:00 hodin / Divadlo Trám**Divadlo DOMA SKS Svitavy: Insecta**

Variace na motivy divadelní hry Ze života hmyzu. Hrají: A. Benc, Š. Holasová, P. Krušina, L. Kynclová, P. Lukeš, M. Mauer, P. Micolín, T. Oblouková, A. Šikulová, J. Sajdl. Scénář a režie: R. Oblouková.

Určeno pro ZVŠ ve Svitavách**17. / St / 8:30 a 10:15 hodin / Fabrika Svitavy****Divadlo Já to jsem Hosín: Královská moudrost**

Pohádku pro malé i velké, plnou písniček, živě hraných, dřevěných loutek a hlavně výtečného humoru Vám rádi předvedeme za pouhých pár drobných...

Doporučeno pro MŠ, 1. stupeň ZŠ / Vstupné: 35,- Kčwww.kultura-svitavy.cz**Výstavy SKS****Divadlo Trám****Jindřich Pevný: Návštěva****Fabrika Svitavy - foyer, 3. patro Fotoklub Litovel: Výstava fotografií****Fabrika Svitavy - pasáž 2. patro****Miroslav Sychra:****Jak jsem fotografoval řeku Svitavu****Fabrika Svitavy - 4. patro****Mateřská centra
v Pardubickém kraji****Fabrika Svitavy - ochoz 4. patro****Ondřej Getzel: Fotografie**www.kultura-svitavy.cz**Svitavská dvanáctka slaví 25 let**

25 let v životě člověka je dost dlouhá doba na to, aby dostatečně dospěl a postavil se na vlastní nohy. Jinak je tomu však v životě kapely. Té mnohdy stačí jen několik let, aby dospěla do takové pozice, kdy může být označena jako dospělá a často může překonat délku lidského života. Svitavská dvanáctka letos slaví 25 let a o její dospělosti by nemělo být pochyb. O tom, co vše za svůj život dokázala, svědčí nespočet koncertů a jiných kulturních akcí u nás i v zahraničí, vydání hudebního CD nosiče, ale i mnoho menších vystoupení od zahrání pod okny na narozeninách, svatbách až po ty smutnější hry svým blízkým při posledním rozloučení. Za těch 25 let života kapelou prošlo více než 60 muzikantů a dnes je to dvacetičlenná parta tří věkových generací, kterou spojuje nejenom láska k muzice, ale hlavně osobní přátelství a vzájemná soudržnost ve věcech všedních i nevšedních.

Těžko říci, zdali zakládající muzikanti věřili v tak dlouhý věk kapely, ale neskutečné se stalo skutečností a proto můžeme pozvat všechny své věrné i nevěrné posluchače a přátele do sálu kulturního domu Fabrika na koncert konaný 13. prosince od 18 hodin, na kterém společně oslavíme čtvrtstoletou historii tohoto souboru. Na vystoupení uslyšíte nejen průřez repertoárem z celého života kapely, ale v jeho druhé půli na vás čeká překvapení, které by od dechovky čekal málokdo. Možná jen obyvatelé bytů v okolí zkušebny tuší, co se chystá...

*Roman Kalvoda, kapelník***Městské muzeum a galerie**

Úterý - Pátek 9:00 - 12:00 a 13:00 - 17:00 • Sobota - Neděle 13:00 - 17:00

do 18. ledna 2009**Jiskření**

Renata Greiner, Miloslava Nievaldová, Robert Kaufman - obrazy, sklo. Výstava německé malířky Renaty Greiner a dvou vynikajících sklářů M. Nievaldové a R. Kaufmana.

do 1. března 2009**Pojďme si hrát**

Výstava dřevěných hraček - historických i současných, zapůjčených ze sbírky Regionálního muzea v Chrudimi. Výstava bude doplněna výrobky firmy Modrotisk z Olešnice a také hračím koutkem, který pro výstavu zapůjčila firma Václava Kubů z Červené Vody.

Stálá expozice**Z historie praní**

Unikátní expozice praček a historie praní ve svitavském muzeu. Vystaveno je na 50 exponátů doplněných reklamními plakáty a fotografiemi.

Stálá expozice**Hledání hvězdy Davidovy***Oskar Schindler - Spravedlivý mezi národy*

Expozice o holocaustu na pozadí života světově známého svitavského rodáka Oskara Schindlera. Výstava je doplněna projekcí dokumentů, přístupem na webové stránky a fotoarchív O. Schindlera přímo v expozici a pracovními listy jako doplněk učebních programů pro všechny typy škol.

Ottendorferův dům**Muzeum esperanta**

Otevřeno: Po - So 14 - 21 hodin přes čajovnu, Út - Pá 9 - 12, Ne 13 - 17, klíče k dispozici v protější budově městského muzea. Mimo tuto dobu je třeba se předem telefonicky domluvit na tel.: 461 532 704

telefon 461 532 704 • www.muzeum.svitavy.cz**Městská knihovna**

Fabrika Svitavy • Wolkerova alej 92/18 • tel.: 461 533 295 • fax: 461 514 715

Výpůjční hodiny pro dospělé:

Pondělí - Středa	9 - 18
Čtvrtek	12 - 18
Pátek	9 - 18
Sobota	9 - 12

Výpůjční hodiny pro děti:

Pondělí - Úterý	12 - 18
Středa	9 - 18
Čtvrtek - Pátek	12 - 18
Sobota	zavřeno

e-mail: knihovna@booksy.cz • www.booksy.cz

Kino Vesmír

telefon 461 531 446 • pokladna otevřena každý den 17 - 20 hod.

1. - 2. / Po, Út / 19:30 hodin

Oko dravce

USA 2008. Chceš žít, tak poslouchej! Jednoho dne vám zazvoní telefon a váš život se změní v nekonečnou noční můru... Thriller. Režie: D. J. Caruso. **60,- Kč / od 15 let / titulky / 118 minut**

3. - 5. / St, Čt, Pá / 19:30 hodin

Stmívání

USA 2008. „Ve třech bodech jsem si byla naprosto jistá. Zaprvé Edward je upír. Zadruhé, část jeho osobnosti - a já si nebyla jistá, která - žijí po mé krvi. A zatřetí, jsem do něho bezvýhradně a neodvolatelně zamilovaná“. Romantický horor. Režie: Catherine Hardwicke. **65,- Kč / od 12 let / titulky / 122 minut**

4. / Čt / 15:30 hodin

Mikulášská besídka s nadílkou

Informace: Dům dětí a mládeže Paleta Svitavy.

5. - 7. / Pá, So, Ne / 17:00 hodin

Star Wars: Klonové války

USA 2006. Hvězdné války, jak jste je dosud neviděli... Animovaný sci-fi. Režie: Dave Filoni. **70,- Kč / od 12 let / titulky / 92 minut**

6. - 7. / So, Ne / 19:30 hodin

Zakázané království

USA, Čína 2008. Temná legenda obestřela jedno americké starožitnictví... Mladý teenager získá magickou bojovou tyč, kterou má vrátit. Akční komedie plná čínského bojového umění, starodávných pověstí a zkušených mistrů kung-fu. Jet Li a Jackie Chan. Režie: Rob Minkoff. **70,- Kč / titulky / 113 minut**

8. - 10. / Po, Út, St / 19:30 hodin

Tropická bouře

USA, SRN 2008. Šílená komedie Bena Stillera o tom, jak se zvrhlo jedno natáčení válečného dramatu... Přehlídka nadsázky, láskyplných citací slavných válečných filmů i ironický pohled na svět filmového průmyslu. **60,- Kč / od 15 let / titulky / 107 minut**

11. - 13. / Čt, Pá, So / 19:30 hodin

Děti noci

ČR 2008. Martha Issová a Jiří Mádrl v atmosférickém vyprávění o nenávratně ztraceném dětství a dosud nenalezené dospělosti. Režisérka Michaela Pavlátová vytvořila vlastní křehký svět v zimní temnotě pražského Karlína. **60,- Kč / od 15 let / 85 minut**

13. - 14. / So, Ne / 17:00 hodin

Lovci draků

Francie, Německo, Lucembursko 2008. Ztracení poutníci a novopečení cestovatelé, vítějte na palubě! Animovaný, dobrodružný film pro celou rodinu. Režie: Guillaume Ivanel, Arthur Qwak. **60,- Kč / dabováno / 80 minut**

14. - 15. / Ne, Po / 19:30 hodin

Noci v Rodanthe

USA 2008. Romantický příběh podle bestselleru Nicholase Sparkse. Bouře sblíží dvě ztracené duše... Richard Gere a Diane Lane. Režie: George C. Wolfe. **70,- Kč / od 12 let / titulky / 97 minut**

16. - 19. / Út, St, Čt, Pá / 19:30 hodin

Vy nám taky, šéfe!

ČR 2008. Jedeme v tom všichni. Komédie na téma, jak těžké je nechat legálně zkrachovat vlastní podnik. Režie: Martin Kotík. **65,- Kč / 90 minut**

20. - 23. / So, Ne, Po, Út / 17:00 hodin

Madagaskar 2

USA 2008. Stále spolu. Stále ztraceni. Druhý díl animované komedie pro celou rodinu. Scénář a režie: Eric Darnell, Tom McGrath. **65,- Kč / dabováno / 90 minut**

20. - 23. / So, Ne, Po, Út / 19:30 hodin

Quantum of Solace

UK, USA 2008. Pokračování strhujícího dobrodružství Jamese Bonda (Daniel Craig) z filmu Casino Royale. Agent 007 podvacáté na filmovém plátně! Režie: Marc Foster. **70,- Kč / od 12 let / titulky / 107 minut**

27. / So / 19:30 hodin

Mamma Mia!

GB, USA 2008. Filmová podoba úspěšného jevištního muzikálu s hudbou slavné skupiny ABBA. Meryl Streep, Pierce Brosnan, Colin Firth v hlavních rolích. Režie: Phyllida Lloyd. **65,- Kč / titulky / 109 minut**

28. / Ne / 19:30 hodin

Bathory

ČR, SR, GB, Maďarsko 2008. Historický velkofilm Juraje Jakubiska převádí k životu krvavou legendu o Čachtické paní. Výpravný snímek plný velkolepých bitev i osobních dramat. **65,- Kč / od 12 let / 120 minut**

29. - 30. / Po, Út / 19:30 hodin

Králova přízeň

USA 2008. Jediné, co se může postavit mezi dvě sestry, je království. Výpravné historické drama, které se odehrává na dvoře krále Jindřicha VIII. V hlavních rolích Natalie Portman a Scarlett Johansson. Režie: Justin Chadwick. **70,- Kč / od 15 let / titulky / 115 minut**

www.kultura-svitavy.cz

Kinokavárna Galaxie

tel.: 732 309 046 (od 16 hod.) • <http://web.quick.cz/kinokavarnagalaxie>

2. / Út / 20:00 hodin

Oko dravce

3. - 5. / St, Čt, Pá / 20:00 hodin

Stmívání

6. / So / 20:00 hodin

Zakázané království

7. / Ne / 9:00 - 16:00 hodin

Vánoce ve Svitavách

Nonstop promítání pohádek pro nejmenší.

Vstupné dobrovolné

9. - 10. / Út, St / 20:00 hodin

Tropická bouře

11. - 12. / Čt, Pá / 20:00 hodin

Děti noci

13. / So

kinokavárna nehraje

16. - 19. / Út, St, Čt, Pá / 20:00 hodin

Vy nám taky, šéfe!

20. / So / 15:00 hodin

Madagaskar 2

20. - 23. / So, Ne, Po, Út / 20:00 hodin

Quantum of Solace

27. / So / 20:00 hodin

Mamma Mia!

28. / Ne / 20:00 hodin

Bathory

30. / Út / 20:00 hodin

Králova přízeň

www.kultura-svitavy.cz

Tak to byl rok 2008

Jaký byl ten odcházející rok v našem městě? Rušný pestrý barevný významný přelomový historický! Zavřeli jsme Bílý dům a otevřeli Fabriku. V Ottendorferově domě se zrodilo Muzeum esperanta. Muzeum má nové výstavní síně zděděné po knihovně, která je celá v novém ve Fabrice.

To jsou zápisy do Kroniky města Svitavy.

A tak letěl kulturní rok 2008 Svitavami:

23. února - Masopust na náměstí

19. dubna - Východočeské kolo Porty v Ottendorferově domě

24. - 26. dubna - 8. Ročník festivalu amatérských pěveckých sborů v Bílém domě

29. května - otevření stálé expozice Hledání hvězdy Davidovy - Oskar Schindler - Spravedlivý mezi národy

7. května - studentský Majáles na náměstí a na Zahradě v Lánech

17. května - 28. Národní výstava amatérské fotografie - vernisáž a slavnostní vyhlášení výsledků soutěže - Ottendorferův dům a muzeum

29. května - Slavnostní otevření Fabriky Svitavy - koncert Václava Hudečka a Barocco Sempre Giovane

30. a 31. května - dny Otevřených dveří ve Fabrice

1. června - koncert Čechomoru ve Fabrice

19. června - koncert Dagmar Peckové ve Fabrice v rámci Smetanovy Litomyšle

Celé léto Svitavské letní slavnosti - koncerty Legend na náměstí: Robert Křesťan a Druhá tráva (11. 7.), Roman Dragoun a Progres (2. 8.), Ivan Hlas Trio (4. 9.), Michal Prokop a Framus Five (5. 9.)

7. září - Pouť ke svatému Jiljí na náměstí

20. září - Slavnostní otevření Muzea esperanta v Ottendorferově domě

2. října - vernisáž retrospektivní výstavy Jindřicha Štreit 1965 - 2005 v Muzeu a Cesta ke svobodě Jindřicha Štreita ve Fabrice

6. listopadu - otevření Čajovny v Ottendorferově domě

15. listopadu - 20 let Juventusu - koncert ve Fabrice

7. prosince - Vánoce ve Svitavách - muzeum, Ottendorferův dům, náměstí, kinokavárna Galaxie

Takový byl starý rok. Těšme se na nový.

Petr Mohr

Michal Prokop - koncert na náměstí 5. září

Václav Neckář - poslední koncert v Bílém domě 24. dubna

Připomeňme si: hvězdy ve Svitavách

Jana Musilová - šansonový večer svitavské rodačky v Ottendorferově domě 28. dubna

Dagmar Pecková - koncert Smetanovy Litomyšle ve Fabrice 19. června

Jindřich Štreit a muzikanti Čechomoru František Černý a Karel Holas - vernisáž výstavy fotografií Jindřicha Štreita ve Fabrice 2. října

Rudy Linka - úžasný koncert světového jazzového kytaristy s americkými muzikanty ve Fabrice 12. listopadu

Václav Hudeček - otvírání Fabriky 29. května

Peter Lipa - skvělý jazzový koncert v Ottendorferově domě 4. dubna

Mateřské centrum Krůček

Multifunkční vzdělávací, komunitní a kulturní centrum Fabrika Svitavy Wolkerova alej 92/18 Otevřeno každý den 9:00 - 12:00, 15:00 - 18:00

1. Po

Beseda - Jak hospodařit s penězi? (obálková metoda + jak levně nakupovat a vařit)

5. Pá 16:00 hod. Velký sál Fabriky Mikulášská besídka

12. Pá 19:00 hod.

Vánoční večerní vyrábění

17. St 16:00 hod.

Vánoční besídka - vyrábíme s dětmi vánoční věcičky, pečeme a pojdáme cukroví

20. So sraz v 15:00 u chaty Rosnička, **Krmení zvířátek** - přijde s námi krmit i pan myslivec.

POZOR!!! MC zavřeno 15., 16., 18., 19. a od 22.12.

Cvičení pro těhotné - 15. 12. je, 5. 1. 2009 je Cvičení se Sášou 15. 12. je, 5. 1. není!

Plavání 16.12. je

Otevíráme až 5. 1. 2009, těšíme se na vás!!! Změny v programu vyhrazeny!

Vstupné: členi MC 20,- Kč/pobyt, nečleni MC 40,- Kč/pobyt (herna i dílny v ceně). Plavání pro rodiče s dětmi od 15 hod. v malém bazénu nově pod vedením p. Ďulíkové (jen pro členy MC!!!!). Psycho-sociální poradna Mgr. M. Čuhelové a Laktační poradna I. Dvořákové dle domluvy.

Všechny informace: www.mckruecek.wz.cz; 739 085 457, cuhelova@svi.cz

Sbor Církve bratrské

v Litomyšli misijní stanice Svitavy

14. Ne 15:30 hod.

Fabrika Svitavy (aula ve 3. podlaží) **Vánoční slavnost** s písněmi, povídkám a přemýšlením o tom, který se narodil v Betlémě. Všichni jsou zváni.

ZŠ Felberova 2, Svitavy

4. Čt v průběhu celého dne

Den otevřených dveří

Ukázky z činnosti školy a aktivit žáků

18. čt 17:00 hod. Divadlo Trám

Vánoční koncert

Vstupné dobrovolné

Asociace Brontosaura

tel.: 723 176 873

<http://sybronto.unas.cz>

e-mail: brontosy@seznam.cz

11. Čt 18:30 hod. Nadace Josefa Plívy 100. cestovatelský večer

Aktuální situace na Kavkazu Mgr. Ing. Libor Lněnička

Kam v Českomoravském pomezí

Českomoravské pomezí

Litomyšl

9. Út 18:00 hod.

kostel Povýšení sv. Kříže

Martina Kociánová

a Kühnův dětský sbor

13. a 20. So 8:00 - 16:00 hod.

dolní část Smetanova náměstí

Adventní trhy s bohatým doprovodným programem

20. So 18:00 hod.

kostel Povýšení sv. Kříže

Jakub Jan Ryba - Česká mše vánoční

26. a 27. Pá, So

14:00, 15:00 a 16:00 hod. Zámek

Vánoční prohlídka zámku zakončená společným zpíváním koled v kapli

Vysoké Mýto

29. 11. - 21. 12.

barokní areál na Vraclavi

Vánoce na Vraclavi

30.11. - 31. 12.

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Medvědí Vánoce - expozice nejružnějších druhů plyšových medvědů

13. So 9:00 - 16:00 hod.

náměstí Přemysla Otakara II.

Předvánoční řemeslný jarmark

Polička

1.12. - 23.12. Síně řemesel u hradeb

Vánoční výstava s možností vyrobit si vlastní voskový zvoneček.

9. Út 18:00 hod. kostel sv. Jakuba

Vánoční koncert: Rožmberská kapela

13. So 16:00 hod. kostel sv. Jakuba

Ave Maria - Vánoce 2008, slavnostní předvánoční chrámový koncert

15. Po 19:00 hod. velký sál Tylova domu

Vánoce na Valašsku: Folkové Vánoce s kapelou Fleret a Jarmilou Šulákovou.

EKOFOKUS

1. 12. 2008 - 31. 1. 2009 Nadace J. Plívy **Výstava fotografií**

s ekologickou tematikou

Ekofokus je soutěž mladých fotografů, kterou uspořádala ZŠ Svitavy, nám. Míru 73 ve spolupráci s Fotoklubem Svitavy a Nadací Josefa Plívy. Na výstavě bude k vidění přes 250 fotografií a fotomontáží, které mapují pohled mladých lidí na problematiku ochrany přírody. Vstup zdarma.

Dům dětí a mládeže

„Paleta“

e-mail: ddm@ddm.svitavy.cz
www.ddm.svitavy.cz

Lanškrounská 4, Svitavy • tel.: 461 533 743

4. Čt 15:30 hod. Kino Vesmír

Mikulášská besídka

7. Ne 8:00 hod. Střelnice DDM

Střelecká soutěž Podzimní cena VzPu

10. St 17:00 - 18:00 hod. DDM

Začínáme s internetem pro rodiče s dětmi, prarodiče a dospělé, 30,- Kč za hodinu

13. So 10:00 hod. DDM

Zdobení vánočních perníčků, poplatek 50,- Kč

13. So 10:00 hod.

Předvánoční drátování, poplatek 50,- Kč

13. So 10:00 hod.

Předvánoční keramické dopoledne, poplatek 50,- Kč

23. Út 9:00 hod. DDM

3. ročník vánočního turnaje v šachu žactva

29. Po 9:00 hod. horolezecká stěna DDM

Lezení za vánoční figurkou

29. Po 9:00 hod. DDM

Vánoční turnaj ve florbalu dvojic

29. Po 10:00 hod.

Prázdninové dopoledne s hlinou a pastelkami

30. Út 8:00 hod. Střelnice DDM

Vánoční diabolka - otevřená střelecká soutěž pro veřejnost VzPu 5+20 ran

30. Út 13:00 hod. DDM

Setkání členů trampské kytary

30. Út 9:00 hod. DDM

Vánoční turnaj ve stolním tenisu

Přijďte si zahrát: Stolní tenis, líný tenis, kopanou, florbal, hry na počítačích, serfování a chatování na počítačích, INTERNET, lezení na horolezecké stěně (po domluvě), cvičení v tělocvičně apod.

ZUŠ SVITAVY

tel.: 461 534 312

10. St 17:30 hod. koncertní sál ZUŠ

Žákovský hudební večer - hraje celá rodina

17. St 17:30 hod. Koncertní sál ZUŠ

Žákovský hudební večer - vánoční

6. So 20:00 hod. Fabrika Svitavy

2. Wellness ples

Program: originální předtančení, občerstvení ve wellness stylu, bohatá tombola, speciální překvapení a možná přijde i Mikuláš. K tanci hraje taneční skupina COMBO 2. Cena vstupenky: 199,- Kč Výtěžek bude věnován Kojeneckému ústavu ve Svitavách. Rezervace a informace: ve vašem wellness centru nebo Petra Havlíková, tel.: 608479390, www.wellness.cz